

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Джерела з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках
у школі».

Освітня програма «Середня освіта. Історія.»

Спеціальність 014 «Середня освіта. Історія.»

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від "6" червня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Джерелознавство з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках у школі.
Рівень вищої освіти	
Викладач (-і)	Бурачок Лілія Василівна
Контактний телефон викладача	0677155524
Е-mail викладача	lilia.burachok@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна, дистанційна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewAllCourseInCategory&id_cat=46
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Роль джерел з історії міжнародних відносин помітно зростає в сучасних умовах, коли однією з характерних рис сьогодення світу, тенденцій його розвитку стала гуманізація суспільних відносин, зростання інтересу людей на всіх континентах до історії минулого і глобальних проблем сьогодення. У вирішенні насущних завдань люди спираються на уроки минулого, шукають моральну підтримку в історичному досвіді своїх предків. Саме тому простежується зростання ролі історичної науки, усіх її галузей, у тому числі й джерел з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках у школі.</p> <p>Джерела історії міжнародних відносин як важливий компонент історичної науки, є складовою знань з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу на уроках історії у школі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: запропонований курс покликаний поглибити історичні знання студентів з історії джерел міжнародних відносин. і є складовою частиною системно фахової підготовки учителя. Його актуальність обумовлюється насамперед складністю і суперечливістю міжнародних відносин західних і східних країн. Мета спецкурсу полягає в тому, щоб дати студентам знання з теорії і методології джерелознавства, практичні навички роботи з історичними джерелами, інформацію про існуючі письмові джерела. Студенти повинні ознайомитись з найвідомішими документами і матеріалами з «Історії джерел міжнародних відносин.», вміти їх аналізувати та використовувати в навчальному і науковому процесі.</p> <p>вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> • збирати, систематизувати, аналізувати й використовувати джерельно-монографічний матеріал при підготовці до занять з курсу; • працювати з історичними джерелами, науковою літературою; • застосовувати методи наукового дослідження при вивченні джерелознавства історії міжнародних відносин • працювати з історичними джерелами і науковою літературою; • формування загальних, спеціальних, професійних компетентностей, достатніх для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що 	

характеризується комплексністю та невизначеністю умов. повагу до загальнолюдських цінностей, а також виховувати активні громадянські позиції.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (С1). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії і суспільствознавчих предметів у навчальних закладах середньої освіти та у процесі навчання за спеціальністю.

Складові професійної компетентності

Комунікативна (С2) – здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці.

Лінгвістична (С3) – здатність отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою; уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.

Інформаційно-цифрова компетентність (С4) – здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.

Компетентності в природничих науках і технологіях (С5) – це наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Соціальна і громадянська компетентність (С6) – здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням

етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти громадсько і соціально відповідально та з почуттям поваги до оточуючих.

Контрольна (С7) – здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.

Проектувальна (С8) – здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.

Управлінська (С9) – здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки.

Фахові (предметні) компетентності:

С10. Наявність системи знань із вітчизняної історії, необхідної для роботи в навчальних закладах середньої освіти.

С11. Здатність системно відтворювати історичні знання, факти, події і процеси із всесвітньої

історії у контексті формування цілісної історичної картини світу.

С12. Наявність системи знань основних теорій та концепцій сучасної історіографії, джерелознавства, здійснення джерелознавчого та історіографічного аналізу зібраної інформації.

С13. Здатність володіти базовими правовими та економічними знаннями, вміння застосовувати їх у навчальній та професійній діяльності.

С14. Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом, хронологією та науковою періодизацією.

С15. Здатність до розуміння теоретичних і практичних засад педагогіки, психології і сучасних освітніх технологій.

С16. Здатність володіти системою знань із методики викладання історії і суспільствознавчих

предметів, знати зміст навчальних програм та підручників, засоби, методи та основні

прийоми навчання, способи перевірки знань та умінь учнів та критерії оцінювання їхніх навчальних досягнень, форми позакласної та позашкільної роботи ін.

C17. Здатність усвідомлювати та інтерпретувати вивчене, аналізувати і систематизувати, порівнювати і формувати й науково аргументувати власну позицію, брати активну участь у дискусіях.

C18. Здатність до міждисциплінарної взаємодії й уміння працювати з матеріалом суміжних гуманітарних наук під час вирішення навчальних і наукових завдань, мати синтетичне мислення.

C19. Здатність застосовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної і професійної підготовки в практичній діяльності – у викладанні історії і суспільствознавчих предметів, організації навчально-виховного процесу, розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін.

C20. Здатність визначати мету та завдання шкільних курсів історії і суспільствознавчих предметів, аналізувати навчальну програму та навчально-методичну літературу, складати плани-конспекти уроків, визначати тип та форму уроку, враховувати пізнавальні можливості учнів та ін.

C21. Здатність самостійно організовувати навчально-виховний процес, добирати ефективні методи, прийоми, форми і засоби навчання, спрямовані на розвиток вікових та індивідуальних особливостей учнів.

C22. Здатність застосовувати інтерактивні методи і сучасні освітні технології навчання.

C23. Здатність здійснювати контроль та об'єктивне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

C24. Здатність користуватися вербальними і невербальними засобами передачі навчальної інформації, дотримуючись грамотності і вимог до написання наукових та навчальних текстів.

C25. Здатність аналізувати, порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні і зовнішні мотиви діяльності історичних осіб, соціальних груп.

C26. Здатність організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру.

C27. Здатність використовувати, здобути знання, уміння і навички із археології, загальної етнології, спеціальних історичних дисциплін у навчально-виховному процесі.

C28. Самостійно оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні та світі, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості.

C29. Здатність аналізувати та оцінювати проблеми у сфері освіти, визначати сприятливі умови для її прискореного інноваційного розвитку, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання суспільно важливих та особистих проблем.

C30. Здатність до оволодіння базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності студентів до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва.

C31. Здатність проводити музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу, туристичнокраєзнавчу роботу.

C32. Здатність здійснювати дослідження із вітчизняної і всесвітньої історії, методики викладання історії і суспільствознавчих предметів, історичного краєзнавства.

C33. Здатність аналізувати, досліджувати та поширювати передовий педагогічний досвід.

C34. Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів в освітньо-виховному процесі.

C35. Здатність усвідомлювати суспільний статус і призначення професійної діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів, здійснювати самооцінку та корегування пізнавальної діяльності.

C36. Здатність ефективно реалізовувати громадянські права та обов'язки з метою розвитку

демократичного громадянського суспільства, виховувати правову свідомість та культуру в учасників освітнього процесу.

С37. Здатність формувати історичну свідомість, громадянську позицію, політичну культуру, національну пам'ять, провадити громадянсько-патріотичне виховання серед молоді

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	136

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	СОІ	3	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Дипломатія Наполеона і європейські держави</p> <p>1. Зовнішня політика Наполеона і позиція дипломатичних кіл європейських країн.</p> <p>2. Талейран і дія „принципу легітимізму“.</p> <p>3. Переговори імператорів: дипломатичні методи Наполеона і Олександра І.</p> <p>4. Україна в дипломатичній стратегії Наполеона.</p> <p>5. Дипломатичний контекст Віденського конгресу.</p>	Семінар №1	<p>1. Ададуров В.В. Польське питання у французько-австрійських відносинах епохи наполеонівських війн: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 : захищена 16.12.97 : затв. 17.09.97 / Ададуров Вадим Валентинович; Львів. держ. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 1997. 249 с.</p> <p>2. Ададуров В.В. "Хроніка Французької революції" Дениса Зубрицького як історичне джерело наполеонівської епохи / В. В. Ададуров, М. Є. Рожик // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Праці секції спеціальних</p>	2	1-5	Впродовж семінару

		<p>(допоміжних) історичних дисциплін. 1996. Т. 231. С. 495–506.</p> <p>3. Ададуrow В.В. Народження одного історичного міту: проблема "Наполеон і Україна" у висвітленні Ілька Борщака / В. В. Ададуrow // Україна модерна. К.-Львів: Інститут історичних досліджень ЛНУ; "Критика", 2005. Ч. 9. С. 212–236</p> <p>4. Ададуrow В.В. Документ і його прочитання дослідником: історія "Наполеоніди" / В. В. Ададуrow // Вісник Львівського університету: Серія історична. 2005. Вип. 39–40. С. 590–610.</p> <p>5. Ададуrow В.В. "Наполеоніда" на Сході Європи: Уявлення, проекти та діяльність уряду Франції щодо південно-західних окраїн Російської імперії / В. В. Ададуrow. Л.: Видавництво Українського Католицького університету, 2007. 560 с.</p> <p>6. Ададуrow В.В. Конструювання Ільком Борщакoм міфологічного образу сприйняття України у Франції у XVIII – XIX ст., або про межі свободи та відповідальності дослідника в</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>інтерпритації історичних джерел / В. В. Ададуrow // Україна на історіографічній мапі міжвоєнної Європи / Ukraine on the Historiographic Map of Interwar Europe: матеріали міжнародної наукової конференції, 1–3 липня 2012 р., Мюнхен, Німеччина. К.: Інститут історії України НАН України, 2014. С. 109–131.</p> <p>7. Захарчук О. Східна дипломатія Наполеона Бонапарта і Україна // Україна дипломатична. Вип. VI. К., 2005. С. 352–381.</p> <p>8. Ададуrow В.В. Наполеонові "українці": шляхта Правобережжя у французьких планах воєнної кампанії 1812 р. / В. В. Ададуrow // Краєзнавство. 2012. № 4. С. 33–39.</p> <p>9. Борщак І. Наполеон і Україна: З невідомих документів із тогочасними ілюстраціями / І. Борщак. Львів: Бібліотека "Діла", 1937. 127 с</p> <p>10. Б. М. Гончар. Віденський конгрес 1814-15 // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х</p>			
--	--	--	--	--	--

		т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. К: Знання України, 2004 Т.1 . 760с			
Віденська система. «Священний союз» у європейській політиці 1. Нова політична карта Європи та колоніальних володінь. «Сто днів» Наполеона. 2. Утворення «Священного союзу». Ахенський дипломатичний конгрес. 3. Революції в Іспанії, Португалії та Італії і реакція на них європейських урядів. 4. Конгрес у Вероні і французька інтервенція в Іспанії. 5. Війна за незалежність іспанських колоній в Америці та позиції європейських держав. Криза Священного союзу.	Семінар №2	1.Аношина Н-Т.Ю. Головний акт Віденського конгресу 1815 року як основа міжнародного правопорядку ХІХ – початку ХХ століття: монографія. Одеса: Фенікс, 2011. С. 61–62. 2. Осташова В.О., Липій Є.А. Конгреси Священного союзу як інструменти встановлення міжнародного правопорядку 3. Коппель О. А., Пархомчук О. С. Міжнародні системи. Світова політика. К., 2001. 4. Манжола, В. А. (2014). Міжнародні відносини та світова політика під час Великої французької революції та Наполеонівських війн (1789-1814 рр.). 5. Баран З. А., Качараба С. П., Сіромський Р. Б., Чума Б. П. Історія країн Західної Європи та Північної Америки Нового часу (кінець ХV – початок ХІХ ст.) : навч. посіб. / З. А. Баран, С. П. Качараба, Р. Б. Сіромський, Б. П.	2	1-5	Впродовж семінару

		<p>Чума; за ред. З. А. Баран. К. : Знання, 2002. 418с.15. 533 с</p> <p>6. Ададуrow В. Історія Франції: королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII століття). Львів: Вид-во УКУ, 2002. 418с.15. 533 с</p> <p>7. Дейвіс Н. Європа: Історія. Київ: Основи, 2001. 1463 с.</p> <p>8. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: підручник / Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. К.: Знання, 2012. 631 с. (Вища освіта XXI століття)</p>			
<p>Об'єднання Німеччини і модернізація розстановки сил в Європі.</p> <p>1. Курс пруської канцлера О. фон Бісмарка на об'єднання Німеччини під егідою Пруссії. Шлезвіг-гольштейнська проблема.</p> <p>2. Австро-пруська війна</p> <p>3. Франко-пруська війна. Франкфуртський мир.</p> <p>4. Зміна балансу сил на континенті. Союз трьох імператорів (Австро-Венгрії, Німеччині і Росії) - гарант нового статус-кво.</p>	Семінар №3	<p>1. Ціватий В.Г. Європейська зовнішня політика доби раннього Нового і Нового часу: проблеми інституціоналізації // Науковий вісник Дипломатичної академії України. К., 2000. Вип. 4. С. 268-274.</p> <p>2. Сарнацький О.П. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. XVII ст. – 1918 р.): Навч. посіб. Запоріжжя: «Інтер-М», 2015. 397 с.</p> <p>3. Кривонос Р. А. Бісмарк Отто // Політична енциклопедія. Редкол. : Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. К. : Парламентське видавництво, 2011. С. 64.</p>	2	1-5	Впродовж семінару

		<p>4. І. П. Чорновол. БІСМАРК Отто Едуард Леопольд фон Шьонгаузен // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2003. Т. 1 : А — В. — С. 297. 688 с. : іл.</p> <p>5. Б. М. Гончар. Австрійсько-прусска війна 1866 // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. К: Знання України, 2004 Т.1 760с.</p> <p>6. . М. Гончар. Франко-прусска війна 1870-71 // Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / ред. кол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 2 : М — Я. 812 с.</p>			
<p>Зовнішня політика США в другій половині XIX ст.</p> <p>1. Політика в період Громадянської війни і Реконструкції.</p> <p>2. Справа «Алабами».</p> <p>3. Поява міжнародного арбітражу.</p> <p>4. Доктрина Річарда Олні (1895).</p> <p>5. Розвиток Т. Рузвельтом доктрини Монро.</p>	Семінар №4	<p>1. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки Вінниця, 2003.</p> <p>2. Качараба С. Історія Західної Європи та Америки др. пол. XX - поч. XXI. : практикум / С. Качараба, Р. Сіромський. Львів :ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 293 с.</p>	2	1-5	Впродовж семінару

<p>6. Перші Панамериканські Конгреси. 7. Венесуельські кризи.</p>		<p>3. Бойченко А.М. Американська експансія в країнах Латинської Америки як фактор становлення міжамериканської системи відносин (кінець XIX – початок XX ст.) / А. М. Бойченко // Наука. Релігія. Суспільство. 2012. Вип. 3. С. 9-14.</p> <p>4. Питльована Л.Ю. Теодор Рузвельт: реформізм та експансія у США на зламі XIX–XX століть / Л. Ю. Питльована // Військово-науковий вісник. 2009. Вип. 11. С. 150-164</p> <p>5. Тіндалл Д. Історія Америки / Д. Б. Тіндалл, Д. Е. Шай. 6-те видання. Львів: Літопис, 2010. 904 с.</p>			
<p>Дипломатія провідних держав і міжнародні відносини напередодні й під час Першої світової війни. 1. Співвідношення сил в Європі наприкінці першого десятиріччя XX ст., плани провідних держав напередодні Першої світової війни.</p>	<p>Семинар №5</p>	<p>Література: 1. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки Вінниця, 2003. 2. Гобсбаум Ерік. Вік екстремізму. Коротка історія XX віку. 1914-1991. К., 2001.</p>	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>2. Причини, характер і цілі Великої війни.</p> <p>3. Боротьба країн Антанти і німецького блоку за союзників після початку війни.</p> <p>4. Еволюція позиції США і Росії щодо війни.</p> <p>5. Перемога Антанти, підписання умов перемир'я</p>		<p>3. Говард М. Війна в європейській історії: Пер. з англ. А.В. Яковини. К., 2000.</p> <p>4. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини ХХ століття : Навчальний посібник. К., 1999.</p> <p>5. Фісанов В.П. Програє суперництво (США та Австро-Угорщина в Центральній Європі в роки Першої світової війни). Чернівці, 1999.</p> <p>6. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917- 1945 рр.К., 1997.</p>			
<p>Початок Другої світової війни і зовнішня політика великих держав</p> <p>1. Політичний зміст "дивної війни" на Заході, політика США, Франції та Великої Британії.</p> <p>2. Радянсько-фінська війна і політика СРСР щодо країн Прибалтики.</p> <p>3. Напад Німеччини на СРСР, прискорення процесу створення антигітлерівської коаліції.</p> <p>4. Вступ США у війну.</p>	<p>Семінар №6</p>	<p>1. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини ХХ століття : Навчальний посібник, -К.: Школяр, 1999.</p> <p>2. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки Вінниця, 2003.</p> <p>3. Трубайчук А.Ф. Друга світова. К., 2004.</p> <p>4. Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917- 1945 рр. К.: Либідь, 1997.</p>	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>

<p>Розпад колоніальної системи. Рух неприєднання у світовій політиці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза колоніалізму і різні шляхи деколонізації після Другої світової війни. 2. Роль ООН в деколонізації. 3. Рух неприєднання як новий фактор міжнародних відносин. 4. Боротьба наддержав за сфери впливу в „третьому світі”. 	<p>Семінар №7</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1 Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К., 1995. С. 533-536, 552-554. 584-602. 2. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки) / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. К., 1999. С. 97- 110, 221-232. 3. Бродський Р.М., Енольський З.А. Нова історія країн Азії і Африки / 187-1917. Львів: Вища школа, 1986. 4. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки) / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. К., 1999. 	<p>2</p>	<p>1-5</p>	<p>Впродовж семінару</p>
<p>Тема: Предмет, структура і завдання джерелознавства.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення предмету джерелознавства. 2. Завдання історичного джерелознавства. 3. Структура джерелознавства. 4. Зв'язок джерелознавства з іншими галузями знання. 	<p>Лекція №1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Архівознавство. Підручник. (Керівн. автор. кол. Я.С. Калакура). К., 1998. 3. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1986. 4. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998. 5. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. 			<p>Впродовж лекції</p>

		Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.			
Тема: Класифікація історичних джерел. 1.Наукова класифікація джерел як теоретико-методологічна процедура. 2.Поняття класифікаційної схеми.	Лекція №2	1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998. 3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.			Впродовж лекції
Тема: Класифікація історичних джерел. 3.Типологічна класифікація історичних джерел. 4.Видова класифікація історичних джерел.	Лекція №3	1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998. 3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.			Впродовж лекції
Тема: Загальна класифікація джерел з історії міжнародних відносин нового і новітнього часу. 1. Поняття історичні джерела. Типи джерел. 2. Класифікація письмових джерел.	Лекція №4	1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998. 3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.			Впродовж лекції
Тема: Законодавчі акти як джерело з іст. М.В. 1. Види законодавчих актів та їх значення як історичного джерела.	Лекція №5	1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998.			Впродовж лекції

<p>2. Основні публікації законодавчих актів.</p> <p>3. Джерелознавчий аналіз законодавчих актів.</p>		<p>3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.</p>			
<p>Тема: Особливості наукового використання дипломатичних документів.</p> <p>1. Загальний зміст і завдання джерелознавчого аналізу документів.</p> <p>2. Джерелознавчий аналіз і прийоми роботи з дипломатичними документами.</p>	Лекція №6	<p>1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995.</p> <p>2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998.</p> <p>3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.</p>			Впродовж лекції
<p>Тема: Парламентські документи як дж. з іст. МВ</p> <p>1. Організація і функціонування парламентів. Види парламентських документів</p> <p>2. Основні публікації парламентських документів та особливості їх джерелознавчого аналізу.</p>	Лекція №7	<p>1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995.</p> <p>2. Джерелознавство історії України: Довідник. К., 1998.</p> <p>3. Історичне джерелознавство: Підручник / Я. Калакура, І. Войцехівська, С. Павленко. К.: Либідь, 2002.</p>			Впродовж лекції
<p>Тема: Мемуарні джерела.</p> <p>1. Мемуарні джерела, їх жанри та різновиди. Особливості та значення їх як історичного джерела.</p> <p>2. Найважливіші публікації мемуарних джерел. Особливості їх джерелознавчого аналізу.</p>	Лекція №8	<p>1. Санцевич, А. В. Спогади і виступи про досвід роботи як історичне джерело [Текст] / А. В. Санцевич // Джерелознавство з історії Укр. РСР післявоєнного періоду (1945–1970). К., 1972. С. 108–140.</p> <p>2. Маслоченко, Г. О. Художні мемуари та автобіографічна повість в</p>			Впродовж лекції

		українській літературі 90-х років ХХ століття [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук / Г. О. Маслюченко. Д., 2004. 18 с.			
<p>Тема: Преса як джерело з іст. МВ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Походження, осн. види преси та її знач, як історичного джерела 2. Жанри публікацій у періодиці 3. Методика вик. преси в історичному дослідженні. 4.Бібліографічний показувані та інша інформація про пресу. 	Лекція №9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1986. 			Впродовж лекції
<p>Тема: Преса як джерело з іст. МВ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика вик. преси в історичному дослідженні. 2.Бібліографічний показувані та інша інформація про пресу. 	Лекція №10	1.Федченко П.М. Преса та її попередники К., 1969			Впродовж лекції
<p>Тема: Епістолярна спадщина як історична історична спадщина</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Епістолярні джерела, їх особливості та значення. 2. Методика використання епістолярних джерел в історичній документації 	Лекція №11	<ol style="list-style-type: none"> 1.Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995. 2. Архівознавство. Підручник. (Керівн. автор. кол. Я.С. Калакура). К., 1998. 3. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1986. 			Впродовж лекції
<p>Тема: Дипломатичні документи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття дипломатії. Організація 	Лекція №12	<ol style="list-style-type: none"> 1.Дипломатія сучасної України. К., 1997. 2. Гуменюк Б.Т. Основи 			Впродовж лекції

<p>дипломатичної служби у новітній час.</p> <p>2. Дипломатична документація: походження, значення і склад.</p> <p>3. Зберігання і публікації дипломатичних документів</p>		<p>дипломатичної та консульської служби. К. 1998.</p>			
<p>Тема: Дипломатичні документи</p> <p>1. Зберігання і публікації дипломатичних документів</p>	<p>Лекція №13</p>	<p>1.Гуменюк Б.Т. Основи дипломатичної та консульської служби. К. 1998.</p>			<p>Впродовж лекції</p>
<p>Тема: Аналітична критика історичних джерел.</p> <p>1.Поняття джерелознавчої критики, її структура і завдання.</p> <p>2. Основні завдання аналітичної критики.</p>	<p>Лекція №14</p>	<p>1. Антонович В.Б. Курс лекцій з джерелознавства. К., 1995.</p> <p>2. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 1986.</p>			<p>Впродовж лекції</p>
<p>Тема: Аналітична критика історичних джерел.</p> <p>1.Синтетична критика джерел.</p> <p>2.Методика використання масових джерел.</p>	<p>Лекція №15</p>	<p>1.Ковальський М.П. Актуальні проблеми джерелознавства історії України XVI – XVII ст. // Український археографічний щорічник. Вип. I. К.: Наукова думка, 1992.</p> <p>2.Макарчук С. Писемні джерела з історії України: Курс лекцій. Львів: Світ, 1999.</p>			<p>Впродовж лекції</p>
<p>Самостійна робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття історичного джерела. Типи джерел. (3) 2. Класифікація джерел з історії міжнародних відносин. (3) 3. Поняття дипломатії. Орієнтація дипломатичної служби у новий і новітній час. (3) 4. Дипломатична документація: походження, склад, значення. (3) 5. Зберігання і публікації дипломатичних документів. (3) 				

6. Зміст і завдання джерелознавчого аналізу документів. (3)
7. Джерелознавчий аналіз і прийоми роботи з дипломатичними документами. (3)
8. Види законодавчих актів та їх значення як історичного джерела. (3)
9. Основні публікації законодавчих актів. Джерелознавчий аналіз законодавчих актів. (3)
10. Організація і функціонування парламентів. Види парламентських документів. (3)
11. Основні публікації парламентських документів та особливості їх джерелознавчого аналізу. (3)
12. Походження та основні види преси. Преса як джерело історії міжнародних відносин. (3)
13. Методика використання преси в історичному дослідженні. (3)
14. Мемуарні джерела, їх жанри та різновиди. Значення мемуарів як джерела з історії міжнародних відносин. (3)
15. Найважливіші публікації мемуарних джерел. Особливості їх джерелознавчого аналізу. (3)
16. Епістолярні джерела, їх особливості і значення. (3)
17. Методика використання епістолярних джерел в історичному дослідженні. (3)
18. Київська Русь на міжнародній арені. (3)
19. Дипломатичний спадок середньовічної Італії. Італійські міста-держави. (3)
20. Підйом національно-визвольного руху на Балканах. (3)
21. Зовнішня політика США в другій половині XIX ст. (3)
22. Входження Української козацької держави до дипломатичного простору. (3)
23. Дипломатія Наполеона і європейські держави. (3)
24. Міжнародні відносини у ранній період Нового часу. (3)
25. Віденська система. «Священний союз» у європейській політиці. (3)
26. Поняття історичного джерела. Типи джерел. (3)
27. Класифікація джерел з історії міжнародних відносин. (3)
28. Поняття дипломатії. Орієнтація дипломатичної служби у новий і новітній час. (3)
29. Дипломатична документація: походження, склад, значення. (3)
30. Зберігання і публікації дипломатичних документів. (3)
31. Зміст і завдання джерелознавства, його аналізу документів. Джерелознавчий аналіз і прийоми роботи з дипломатичними документами. (3)
32. Джерелознавчий аналіз і прийоми роботи з дипломатичними документами. (3)
33. Види законодавчих актів та їх значення як історичного джерела. (3)
34. Основні публікації законодавчих актів. Джерелознавчий аналіз законодавчих актів. (3)
35. Організація і функціонування парламентів. Види парламентських документів. (3)

	<p>36. Основні публікації парламентських документів та особливості їх джерелознавчого аналізу.</p> <p>37. Проходження та основні види преси. Преса як джерело історії міжнародних відносин. (3)</p> <p>38. Методика використання преси в історичному дослідженні. Бібліографічні показувані та інша інформація про пресу; її пошук використ. (3)</p> <p>39. Мемуарні джерела, їх жанри та різновиди. Значення мемуарів як джерела з історії міжнародних відносин. (3)</p> <p>40. Найважливіші публікації мемуарних джерел. Особливості їх джерелознавчого аналізу. (3)</p> <p>41. Епістолярні джерела, х особливості і значення. (3)</p> <p>42. Методика використання епістолярних джерел в історичному дослідженні. (3)</p>
--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100-бальна	Контроль знань і умінь студентів здійснюється шляхом обговорення й оцінювання виступів і рефератів на семінарських заняттях, проведення письмових контрольних робіт за підсумками вивчення матеріалу першого та другого змістових модулів, співбесід і перевірки конспектів у ході відпрацювання студентами пропущених занять і отриманих негативних оцінок.		
			Оцінка за національною шкалою	
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ S	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

		дисципліни	
Вимоги до письмової роботи	<p>Загальні критерії оцінювання:</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вміння приймати необхідні рішення в нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		
Семінарські заняття	<p>Семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Форма і термін семестрового контролю визначаються навчальним планом. Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену якщо він виконав усі види робіт, передбачені її робочою програмою).</p> <p>Семестровий екзамен оцінюється від 1 до 50 балів.</p> <p>Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття і складає підсумковий семестровий бал.</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підхід до навчання студентоцентризований, стиль спілкування та взаємодії – демократичний.</p> <p>Вітається й заохочується активна увага під час роботи в аудиторії, творча співучасть у здобутті знань, готовність до обговорення питань, що розглядаються, як результат самостійного опрацювання рекомендованих першоджерел і літератури та самостійного пошуку інформації в мережі Інтернет. Запитання, що виникають, можливі як у ході заняття, так і в кінці, коли виділяється час для обговорення, а також на консультаціях, під час яких здійснюється й відпрацювання пропущених занять і невиконаних видів робіт.</p> <p>Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ, яким визначаються норми поведінки студентів і працівників університету.</p> <p>Для оперативної комунікації та обміну інформацією створюємо власну групу в месенджері Viber або в одній із соціальних мереж (за вибором студентів).</p> <p>Усі основні матеріали з курсу є доступні в системі дистанційного навчання університету.</p>		
7. Політика курсу			

Підхід до навчання студентоцентризований, стиль спілкування та взаємодії – демократичний. Вітається й заохочується активна увага під час роботи в аудиторії, творча співучасть у здобутті знань, готовність до обговорення питань, що розглядаються, як результат самостійного опрацювання рекомендованих першоджерел і літератури та самостійного пошуку інформації в мережі Інтернет. Запитання, що виникають, можливі як у ході заняття, так і в кінці, коли виділяється час для обговорення, а також на консультаціях, під час яких здійснюється й відпрацювання пропущених занять і невиконаних видів робіт.

Усіх форм навчальної співпраці стосуються вимоги Положення про запобігання плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ, яким визначаються норми поведінки студентів і працівників університету.

Для оперативної комунікації та обміну інформацією створюємо власну групу в месенджері Viber або в одній із соціальних мереж (за вибором студентів).

Усі основні матеріали з курсу є доступні в системі дистанційного навчання університету

8. Рекомендована література

1. Ададуров В.В. Польське питання у французько-австрійських відносинах епохи наполеонівських війн: дис. ... канд. іст. наук: 07.00.02 : захищена 16.12.97 : затв. 17.09.97 / Ададуров Вадим Валентинович; Львів. держ. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 1997. 249 с.
2. Ададуров В.В. Народження одного історичного міту: проблема "Наполеон і Україна" у висвітленні Ілька Борщак / В. В. Ададуров // Україна модерна. – К.-Львів: Інститут історичних досліджень ЛНУ; "Критика", 2005. Ч. 9. С. 212–236.
3. Ададуров В.В. Документ і його прочитання дослідником: історія "Наполеоніди" / В. В. Ададуров // Вісник Львівського університету: Серія історична. 2005. Вип. 39–40. С. 590–610.
4. Ададуров В.В. "Хроніка Французької революції" Дениса Зубрицького як історичне джерело наполеонівської епохи / В. В. Ададуров, М. Є. Рожик // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Праці секції спеціальних (допоміжних) історичних дисциплін. 1996. Т. 231. С. 495–506.
5. Ададуров В.В. Наполеонові "українці": шляхта Правобережжя у французьких планах воєнної кампанії 1812 р. / В. В. Ададуров // Краєзнавство. 2012. № 4. С. 33–39..
6. Аношина Н-Т.Ю. Головний акт Віденського конгресу 1815 року як основа міжнародного правопорядку ХІХ – початку ХХ століття: монографія. Одеса: Фенікс, 2011. С. 61–62.
7. Афоній Е.А., Бандурка О.М., Мартинов А.Ю. Велика розтока. (глобальні проблеми сучасності: соціально-історичний аналіз). К., 2002.
8. Білорус О. Глобалізація і національна стратегія України. К., 2001.
9. Борщак І. Наполеон і Україна: З невідомих документів із тогочасними ілюстраціями / І. Борщак. Львів: Бібліотека "Діла", 1937. 127 с
10. Бруз В.С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів. К., 1995.
11. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Україна в Організації Об'єднаних Націй: 60 років участі у розв'язанні найважливіших міжнародних проблем. К., 2005.
12. Газін В.П., Копилов С.А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918-1945 рр. : Підручник для студентів вузів. К., 2003.
13. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політико-правові системи світу : Навчальний посібник. - К., 2006.
14. Демони миру та боси війни. Соціальні конфлікти посткомуністичної доби.К., 1997.
15. Дюррозель Ж.-Б, Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. К., 1995.
16. Зленко А.М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. Харків, 2003.'

17. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована
18. історична хроніка міжнародних відносин (1991-2003) / Відп. ред. С.В. Віднянський. К., 2004.
19. Історія Центрально-Східної Європи. Львів, 2001.
20. Кульчицький С.В. Україна і Росія: переваги і небезпеки „особливих відносин”. Роздуми історика. К., 2004.
21. Литвин В. Європа чи Євразія? К., 2004.
22. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945-70-ті роки) / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. К., 1999.
23. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки) / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губерський та ін. К., 2001.
24. Орлова Т.В. Історія сучасного світу : Навч. посіб. К., 2006.
25. Перепелиця Г.М. Асиметричні стратегії в гарантуванні міжнародної безпеки // Політика і час. 2005. №7. С. 64-73.
26. Сарнацький О.П. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. XVII ст. – 1918 р.): Навч. посіб. Запоріжжя: «Інтер-М», 2015. 397 с.
27. Світова та європейська інтеграція: Навчальний посібник / За заг. ред. Я.Й. Малика. Львів, 2005.
28. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: підручник / Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. К.: Знання, 2012. 631 с. (Вища освіта ХХІ століття)
29. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. / Редкол.: Л.В. Губерський (голова) та ін. К., 2004.
30. Ціватий В.Г. Дипломатія і підготовка дипломата ХХІ століття: традиції, інновації, моделі // Науковий вісник Дипломатичної академії України. К., 2004. Вип. 10. Ч.І.С. 11-31.
31. Ціватий В.Г. Копти - християнські осередки в мусульманському світі: історія, політика, дипломатія, право (проблеми політичної регіоналістики) // Науковий вісник Дипломатичної академії України. К., 2003. Вип. 8. С. 396-423.

Викладач кандидат історичних наук, доцент Бурачок Л.В.